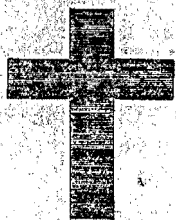

ORGAN FOR SVERIGES SANDAREAMATORER

SM5UR in memoriam.

Åter har SSA drabbats av en svår förlust, Folke -UR är död. Vi alla, som kände honom personligen eller via etern, äro ense om, att han var en exemplarisk ham. Det var något i ordets bästa mening bohèmeartat över hans hypereleganta "stil" och enaning modulerade sigs, som gjorde det till en njutning för örat att lyssna på honom.

Folke Berg har från SSA:s första år varit aktiv medlem och det i detta ords verkliga betydelse! Tack vare honom ha vi SM:s fått upp bgonen för 80- och 160 m-bandens stora betydelse för intern trafik och kända äro hans regelbundna skeds med -UA m.fl. under flera år. Otaliga äro de artiklar han skrivit för QTC och trots sin vacklande hälsa påtog han sig sista tiden det mödosamma uppdraget att fungera som QTC-redaktör. Han arbetade oförtrutet för den sak han ägnade sitt intresse, SSA - kortvägen!

TACK -UR! Ditt arbete skall förvisso bära rik frukt och bidra till att Ditt minne länge, länge kommer att leva bland oss!

-WL.

Editorials.

Det förefaller som om SM's ej ha fått riktigt klart för sig att 3,5 MC bandet sträcker sig ända upp till 4000 kc. Sista tävlingen gav bevis på detta. Av 24 loggade stns lågo 20 på området 3500 - 3650 kc. och de övriga fyra på 3650 - 3750 kc. Resten upp till 4000 kc var öde och tom med undantag för några "commercials". Under första passet lade vi oss på abt 3900 kc för att utröna huruvida någon lyssnade i de trakterna. Som väntat blev det varken svar på SM9SA eller på stationsanrop. Helt naturligt föredra hams att ta det säkra före det osäkra vid en sådan här poänghetsjakt och lägga sig därför mitt i händelsernas centrum för att vara säkra om att sigs bli hörda. Denna taktik leder, som vi sett, till en massa onödiga qrm och minskade chanser att få en hygglig placering. Vid tests vore det därför önskvärt att ex-vis SML, 2 & 3 lade sig på nedre delen, SM4 & 5 på mitten och SM6 & 7 på övre delen av bandet. På så sätt finge alla stns de mer poänggivande stationerna någorlunda fria från lokala störningar. CC-stns kunna ju lätt överge kristallen för de få timmar en test varar i händelse kristallen icke passar in för en sådan delning av bandet.

Red.

- - - o - - -

Sommartesten.

På mångas begäran anordnade SSA den 16 och 17 juni en ny tävlan. Erfarenheterna från snabbqstesten gävo vid handen, att den då introducerade tävlingsformen allmänt uppskattades. Sommartesten anordnades därför i stort sett enligt samma modell. Trots semestrar o.dyl. samlade testen 25 deltagare av de c:a 70 hams, som enligt QSL-byråns statistik äro aktiva. Verkningsgraden torde få anses tillfredsställande.

Resultatet, som f.ö. tillkännagavs i bulletinen den 28 juli, blev följande:

Pristagare	1.	SM7XK	138	poäng	10.	SM7ZY	78	poäng
	2.	SM6UB	133	"	11.	SM6ZH	78	"
	3.	SM6SS	130	"	12.	SM6XC	70	"
	4.	SM6VR	118	"	13.	SM7XZ	68	"
	5.	SM6WL	116	"	-	SM7YN	68	"
	6.	SM7RV	106	"	(utom tävlan)			
	7.	SM6XM	98	"	14.	SM7XV	67	"
	8.	EM6UM	94	"	15.	SM6WN	64	"
	9.	SM7ZO	90	"	16.	SM5WJ	57	"

18. SM7SP 50 poäng 21. SM5WK 6 poäng
19. SM5UR 33 " - SM5-- ? Ej in-
20. SM6XT 30 " - SM5-- ? sänt log.
- SM7YZ 20 "
(utom tävlan)

SM7XK har målmedvetet gått framåt; i jultesten blev han nr 7, i snabbqstesten nr 5. SM6UB säkrade jumboplaceringen förra gången, men representerade nu ensam familjen, och då gick det bättre.

Vi tillåta oss citera en del uttalanden, som i samband med tävlan kommit oss tillhanda:

SM7XZ: "Vy tnx för trevlig sommartest. --Ops inte så nervösa denna gång. -- Utmärkt med de korta passen. -- Hoppas på ny test snart!"

SM6XT: "Testen lockat mig över på 3,5 MC. -- En test piggar upp hamkänslorna obeskriverligt!"

SM6WL: "Tack för intressant test OBs!"

SM7ZQ: "Best 73 to tävlingsledningen es graths to att ha funnit den verkligt fb for- men för SM-tävlingar!"

Detta må vara tillräckligt!
Tävlingsledningen tackar samtliga för visat intresse och för de omedelbara uttryck för uppskattning av vårt arbete, som vi mot- tagit med flertalet loggar. Vi hoppas snart få anledning återkomma.

Stockholm den 26 juli 1934.

SM5ZX SM5RH

SM5-094

- - - o - - -

DL-rapporter.

SM3.

Conds inom tredje har under juni i stort sett liknat föregående månads! 20 m en del dx, 40m så gott som odugligt samt 80m slutligen rätt bra. --Dx-tiden tycks även vara i det närmaste slut, så inom den närmaste tiden torde treorna vara samlade på 80m-bandet för att worka svenskt. -- Enligt DL:s mening är intressantaste händelsen den, att inom de tre nordligaste distrikten star- tats en "Letter Budget". Det är SM2-028 som tagit initiativet och Budgeten cirkulerar till samtliga SSA:s medlemmar inom SM-1-2-3. -- Fördelarna med en "LB" äro för de tre nordligaste distrikten många. Där finnas ett fåtal intresserade kortvägare utspridda inom ett större område, vilket gör, att man ej utan större besvär kan ordna personliga sam- mankomster för att dryfta k/v. För dessa kommer en väl skött "LB" att bli detsamma som meetings för t.ex. SM5:s. -- Låt oss an- taga, att man under sitt experimenterande ej kan komma till full klarhet om en sak och skriver om sina iakttagelser i "LB". Nästa

gång "LB" återkommer är det ej omöjligt att man får svar på sin förfrågan av nå- gon, som haft alldeles samma krångel och således kan rekommendera ett effektivt bo- temedel. -- En fördel med "LB" är även, att lyssnarna komma i mera kontakt med sina närmaste grannar inom distrikten och få ta del av vad som händer och sker. Mycket mera vore att säga om "LB:s" alla fördelar, men ovanstående får vara nog.

SM3YP har under sista tiden legat på 20m där han haft qso med KA, W, VE och SU. Återstår Syd-Amerika och Asien för erhål- lande av WAC och hoppas han snart ha dessa med. Har även försökt 80m och funnit det fb helst efter bc.

SM3ZO isång på olika band. Har ej haft några dx, vilket han skyller på dåligt lä- ge. Anar det blir bättre vid gra-byte till hösten, då han flyttar till en stadsdel med mindre anlag för plåttak!

SM3XJ fortfarande på 20m och har haft en del dx, såsom VE, PK6, LU och PY med c: 40 watts input. Skall även så småningom le- ta sig ner till 80m.

SM3XJ, DL3.

- - - o - - -

SM4.

DL4 har haft celebret besök av Salto- luoktas op. SHF-SM7YT. Det är första gång- en en SM vågat sig på den saken. Något se- nare avlade 4XX en blyxtvisit på turistre- sa. Han lovade att snart taga ner sändaren från hyllan. Övriga fyror efterlysas jämte deras rapporter till DL. Hi, Hi!

Saltoluokta - SHF-SM7YT op. provade sin tx TP-TG portabel mellan 4ZI och 4RL och allt gick fb. Utrustningen ok. Här över- enskoms om qso-försök på 80m mellan Härnös- sant och Saltoluokta Turiststation i Lapp- land, qrb c:a 550 km i nästan exakt nordlig riktning. 4RL har lyssnat och ropat på fem bestämda tider pr dygn under 14 dagar varje dag t.o.m. den 8 juli, men nil. Flyttade tx-en speciellt för ändamålet 200 m över havet till Själandsfjället, qrb 20 km från Härnösand och 4 km från närmaste bc-motta- gare, för att ostört kunna laborera. Ide- alisk qrm-fri plats! Tx-en matas från Per- trix-ficklampsbatterier 240 volt. Efter om- fattande försök och prov visade det sig att Philips slutrör B405 vann priset. Detta rör blev en fb tx-bubbla med stadig effekt och lämnar vid 240 volt anodspänning icke min- dre än 13 anodwatt eller 55 mA anodström. Inrapporterad ton blev t8, qrk och qsa i genomsnitt 5. Antennen är 75 m lång och går direkt från tx-spolens sista anodvarv upp till toppen på en c:a 23 m hög gran och består av Telegrafverkets bronstråd, 1½ mm diam. Många fb qso-n. Tre gånger dag- ligen säkra qso-n med 4ZI i Härnösand.

När 7YT kom upp till Bodens radio, erhö-
ll han meddelande om, att Saltoluokta-
massiven troligen skärmade mycket. Bodens
radio (SAI) lät honom därför för säkerhets
skull få låna en 600m rx om 3 rör. SHF-7YT
ropade och lyssnade efter SAI på 80m en hel
vecka, men utan resultat. I sin förtvivlan
tog han k/v-rx-en med sig och reste till
Suorva radiostation ännu längre upp i fjäl-
len. Han hade instruerat en YL (hi) att på
bestämd tid draga på hans TP-TG, och se!
det lyckades bra. Han hörde bärvågen av sin
egen tx i Suorva, lämnade därför sin tx
kvar där och reste tillbaka till Saltoluok-
ta.

7YT sänder nu varje dag kl. 18.45 -
19.00 SNT msg till Bodens radio på 80m via
Suorva (Porjus), men tager emot på 600m
från Boden, då han ju saknar k/v-rx. Försök
höra honom SM!! Bra gjort 7YT!!

Emellertid är 80m ett fb band här i
alla väder och riktningar alla årstider.
Conds äro emellertid sedan den 10 juli för-
sämrade gm qrm av åska i ovanlig grad. På
eftermiddagarna mot natten inkomma dx och
SM-sigs med enorm högtalarstyrka i 3-rörs-
rx-en på Själandsfjället. Numera är 4RL ak-
tiv därstädes varje lördag från kl. 16.00
till samma tid söndag intill sent på hösten.
Hpe korta qson, SM. Är snål på batterierna
hi. I Härnösand bland ett 50-tal närbeläg-
na bc-are jämte svåra lokala nät-qrm är
det problematiskt att få fb qson.

SM7YT förevisade vid sitt besök här
ett qsl med landskapsbild i utmärkt tryck
och i övrigt mkt tilltalande komponerat,
avsett att spridas över världen som reklam
för vårt natursköna avlånga fädernesland.
4RL ansluter sig bums till förslaget och
hpe alla SM göra detsamma. SSA ombedes
godhetsfullt av DIA att fortast möjligt
försöka åvägabringa resultat i saken. Till
sist är 4RL synnerligen tacksam för ett
kort qsl från dem, som eventuellt hört
sigs från 4RL fr.o.m. den 24 juni d.å.
Skall med största nöje göra mottjänst.

73! 4RL. DIA.

SM6.

Juni månad brukar vara en tämligen död
period i etern men i år kan man verkligen
ej klaga på SM-aktiviteten. Trots semest-
rar och fb wx hördes ett flertal SMs i
luften och större delen av dem utgjordes
av 6:or. Sommartesten vann tydligen livligt
bifall och resultatet avvaktas med spänning.
(kristalliserar väl ut så småningom)

SM6UA Har nu slagit sig ner i Värmland
för sommaren. -UB skötte nyckeln därifrån
under testen.

SM6VR aktiv som vanligt med vy nice
cc-ton.

SM6ZB är nu vid A1 för en tid.

SM6TO en oldtimer som vaknat till liv
igen. Tillbragte semestern på UA's sommar-
QRA på Orust.

SM6YM vy aktiv i Skee med 4 w. input.
-6XC, -UJ, -SS, -WN, -XM och -XT hörda.

SM6WL semestrade med portabel stn i
Halmstad och Tylösand. Mni tks fr fb QSO's
QBs.

73 DL6.

- - - o - - -

Kända cc-frekvenser.

3505 khz	SM7RV	3578 khz	SM5ZS
3530 "	SM6XC	3590 "	SM5YO
3540 "	SM6SS, SM6VR	3600 "	SM6UB
3546 "	SM2WB	3614 "	SM5RH
3547 "	SM5WJ	3625 "	SM6UA
3555 "	SM6SS	3630 "	SM6SS
3560 "	SM5ZX	3640 "	SM7XK
3570 "	SM5RH	3644 "	SM5ZK

Meddela SSA omedelbart, när Ni anskaf-
far kristall, så att vår frekvensförteckning
kan hållas up to date!

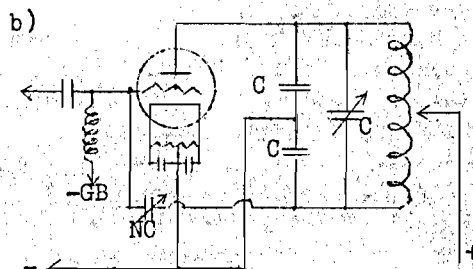
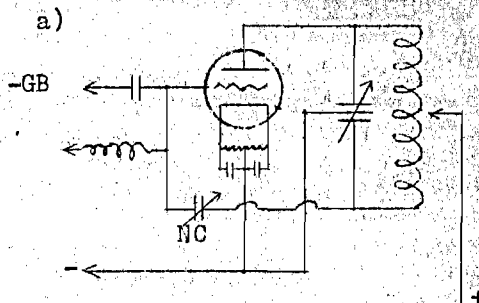
- - - o - - -

För experimentors.

Ur QST och T-R Bulletin.

Under denna rubrik kommer från och med
detta nummer att publiceras kortfattade be-
skrivningar av kopplingar och experiment
som kunna vara av intresse även för SM-ham-
arna.

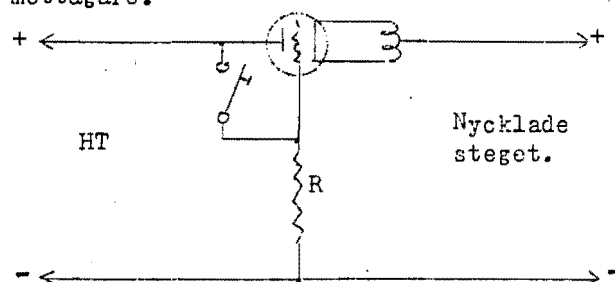
1. Konstant neutralisering (QST).

För erhållande av konstant neutralisering av en PA el. buffer begagnar man sig vanligen av kopplingen enl. a). Då emellertid "split stator"-kondensatorer ej äro så lätta att uppbringa för många SM's visas i b) en metod medelst vilken samma resultat nås med användande av en vanlig variabel kond. och tvenne block d:o (helst luft-). Alla tre kondensatorerna böra ha samma kapacitet. Uttaget för anodspänningen anbringas mitt på spolen. Neutraliseringskondensatorns (NC) inställning är nu oberoende av ändringar i avstämningsskretsen.

2. Nyckelfilter (QST),

Följande nycklingsmetod rekommenderas dem som ha svårt att undvika clicks i BC-mottagare.

Det använda röret bör vara av såpass kraftig typ att det släpper igenom anodströmmen till det nycklade steget. Ett UX245 släpper igenom c:a 60 mA vid 500 v. och ett P4100 (Tungsram) ung. lika mycket. Flera rör kunna kopplas parallellt om större strömstyrka behöves. R bör vara mycket stort (200.000 eller däröver). Spänningsfallet över röret blir obetydligt.

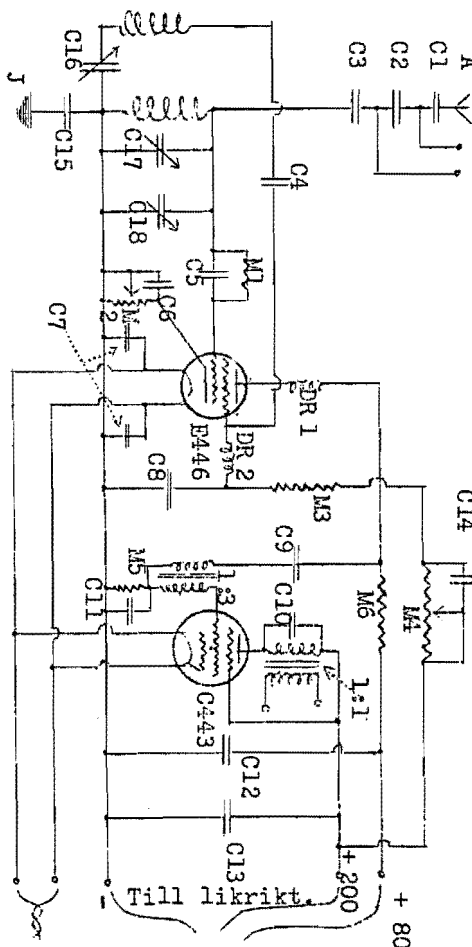
En 2 rörs AC RX.

Jag har sedan 7 år tillbaka haft helt ac-anslutna k/v rx'ar och har under denna tid hunnit med att prova en hel del kopplingar. I mitt tycke är den rx jag här kommer att beskriva, den mest lyckade. Den arbetar mycket lugnt och stabilt och ger utomordentligt goda signalstyrkor på såväl dx som "locals".

Mottagaren är, som synes å schemat, helt ansluten till 220 v. 50 per. nätet. Som det användes ett Philips EA46, hf-pentod, För min del anser jag denna detektor överträffa en vanlig skärmgallerdet. Gallerläckan har ett värde av endast 0.3 megohm och gallerkond. 100 cm. Katodmotståndet till detta rör kan vara fast, men är en potentiometer att föredraga enär detta motstånd bör inregleras mycket noggrant för erhållandet av mjuk återkoppling.

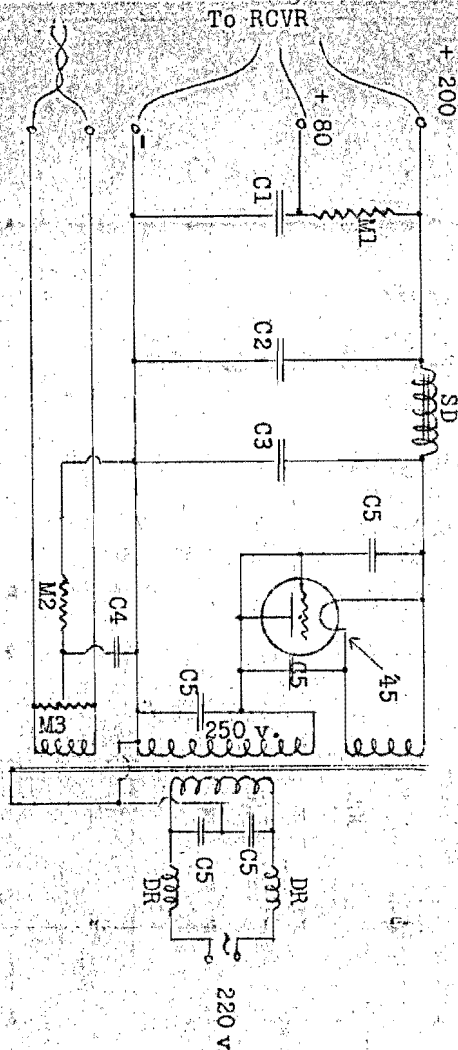
vilket ju är av betydelse, särskilt vid mottagning av foni.

C1=15 cm. C2=25 cm. C3, C5=100 cm. C4, C15, C16=500 cm.
C6, C8, C11, C14=1MFD. C7, C10, C12, C13=1000 cm. C9=0,5MFD.
C17=450 cm. C18=25 cm. M1=0,3 m. M2=300 Ω M3=0,1 m Ω
M4=25000 Ω M5=0,1 m Ω M6=20000 Ω .

Återkoppl. i denna rx är lagd på skärmgallret, ett sätt jag tycker är bra. Drosseln DR2 är en sådan med högt motstånd, men kan även ett motstånd på omkr. 5000 ohm användas istället. Drosseln i detta rörs anod är en vanlig h.f. dito. Kan undvaras. I en del fall kan man få två svängningsgränser på ÅK.kond. Ligga dessa mycket nära varandra förrycker ju detta hela mottagningen. För att undgå detta fick jag utesluta drosseln DR1. Skärmgallret matas genom seriemotstånd. M4 ej nödvändigt men bra vid fone och dx-mottagning, då man genom att finreglera ÅK med detta motst. kan få svängningsgränsen mycket fin. Det. är i min rx kopplad till slutröret genom en transformator med sidställd primär. Här skulle man emellertid kunna uppnå samma effekt vid motståndskoppling om en modern indirekt upphettad pentod användes som slutrör. T.ex. Marconi PMT4 vilket rör arbetar med endast 11 volts förspänning. M6 bör då utexperimenteras men bör hålla sig omkring 0,3 megohm.

Anodsp. och glödströmsaggregatet är utfört som brukligt är, men här några tips för

erhållande av qrmfri mottagning. Aggregatet helt kapslat i zinkplåt. Kond. C5 göra mycket stor nytta, då genom dessa störande svängningar från likrikt.röret undvikas. Dessa kond. måste inkopplas så nära röret som möjligt. Nättransf. och röret böra trängas ihop på minsta möjliga plats för undvikande av qrm. C5 äro induktionsfria! C2-C3 elektrolytkond. Likriktarerröret är ett vanligt mottagarerör.

För att återgå till rx kan nämnas att C13 bör anbringas så nära utgångstransf. som möjligt. Handkapacitet genom telefonsladden undvikas genom detta. Kondensatorerna C7 skola anbringas alldeles intill det-rörets hållare, och äro avsedda att dämpa parasitsvängningar hos röret. Spolarna äro lika de som förut beskrivits i QTC. Här används dock rörsocklar av stor diameter (RE604). Rx'ens frontplatta är av mäs-sing $1\frac{1}{2}$ mm. Basplattan trä och det.-röret skärmat genom en aluminiumplatta 10x10 cm som ligger under träplattan, under rörhåll-laren. På detta sätt undvikas allt qrm från likriktaren som befinner sig $\frac{1}{2}$ m. under rx. Antenn, jord o. hörtelefonkontakterna äro

på baksidan. Apparaten går även mkt bra för
bc.

Jag vill ej framhålla denna rx som
idealet för en k/v rx, men är nöjd med den,
ty sigs både från dx o. lokala äro R9 för
det mesta. Vad mer kan en ham begära av en
2 rörs rx?

SM5 YS.

- - - 0 - - -

SM6WL 3,5 MC PORTABLE STATION.

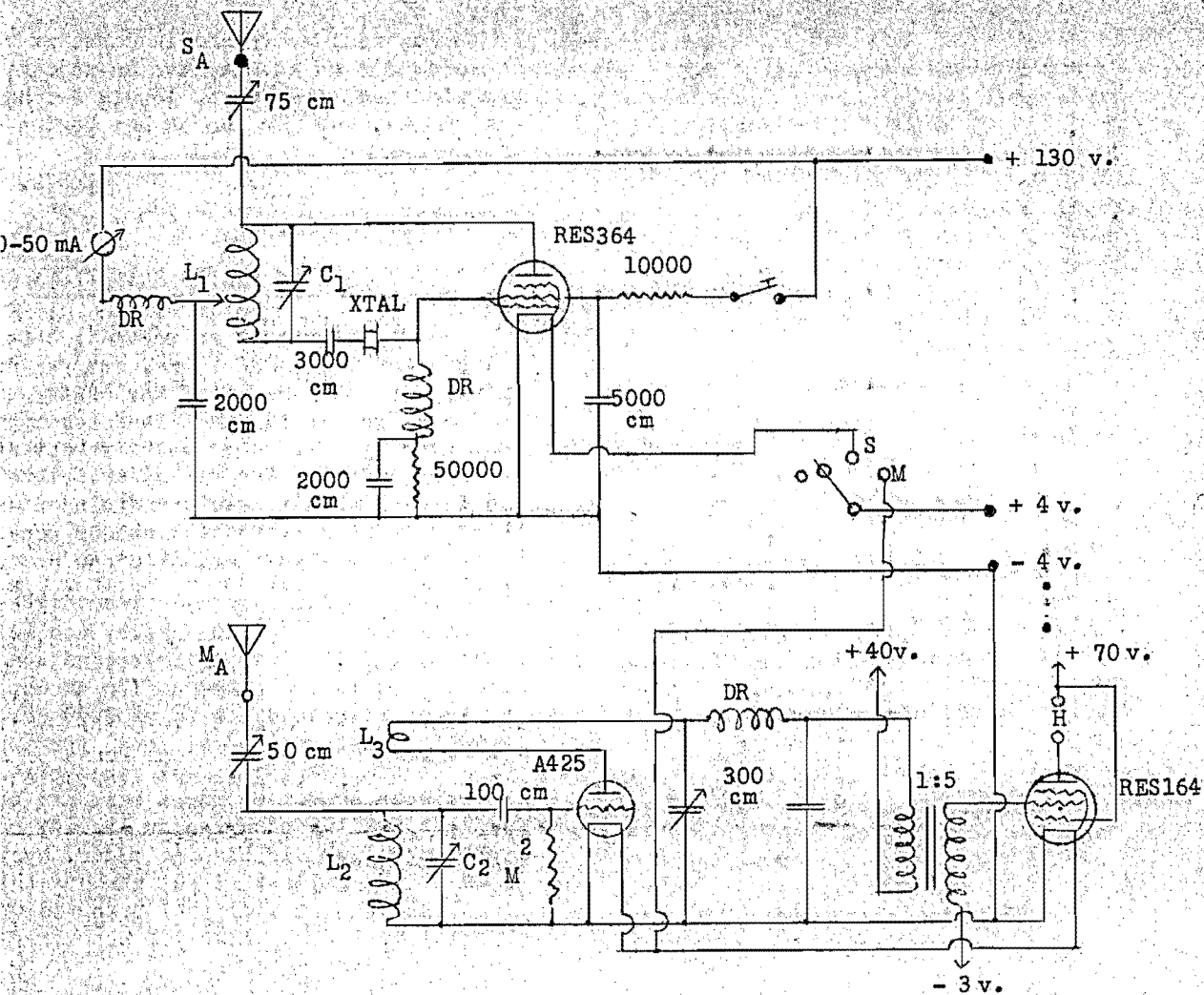
Nedanstående är en kortfattad beskrivning av en liten QRP-kärra, som byggdes i våras för att komma till användning vid den i föreg. nummer omnämnda landstörmsövningen och även vid ev. resor under semestertiden. Av största betydelse var då att vikten kunde nedbringas så att hela utrustningen var lätt bärbar av en man. Detta lyckades ganska väl i det totala vikten endast utgör c:a 12 kg.

Som kopplingsschemat visar utgöres sändaren av en seriematad Hartley med kristallstyrning. Kristallen är inkopplad som gallerkondensator och skyddas för anodspänningen av en stoppkondensator på 3000 cm. Avstämningskretsen (LC) är low C för uppnående av bästa resultat. Tack vare kristallstyrningen är det ej någon risk att tonen skall bli dålig på grund av för tät antennkoppling eller vid blåsigt väder. Nycklingen sker i skärmgallret vilket gör att kristallen startar utan svårighet även vid QRQ. Inputen varierar mellan 1,2 och 2 w beroende på den använda antennen.

Injusteringen går så till att man (med nyckeln nere!) sakta vrider avstämningskondensatorn och lyssnar på tonen i en monitor eller mottagare. Inom ett visst område på skalan förblir våglängden konstant. Där ha vi kristallens egenvåglängd och kondensatorn inställes inom detta område så att tonen blir den bästa. Den tåt som skall tjäntgöra som antenn bör naturligtvis vara tillkopplad under ovanstående procedur.

Mottagaren är ej mycket att säga om. Den utgöres som synes av en vanlig Schnell-detektor + ett trafokopplat lf-steg med pentod. Omkopplingen från sändning till mottagning utföres medelst en liten omkastare som även tjänstgör som strömbrytare. Antennen kopplas för hand över från sändaren till mottagaren.

Den för sändaren avsedda antennen är 38 m lång och kopplas via en variabel kondensator till anodsidan av spolen. Försök med kortare antenner (ner till 10 m) ha utfallit bra även om QRK ej blir fullt så god. Vid en visit hos ZB i Varberg sände undertecknad med värmeledningen som antenn och erhöll fb rprts från -6TO (R7 T8) och -7XK (R 5/6 T9).

$L_1 = 14$ varv 0,7 mm blank tråd på ribbat spolrör 60 mm i diam. $C_1 = 300$ cm,

$L_2 = 22$ varv. $L_3 = 8$ varv på rörsockel. $C_2 = 75$ cm.

Till slut ett par ord om monteringen. Varje ham vill väl härvidlag gå sina egna vägar. Nedanstående måttuppgifter avse endast att ge en uppfattning om hur kompakt en dylik tingest kan byggas. Väskan i vilken alltsammans är inneslutet har invändigt följande dimensioner: höjd 240 cm, längd 370 mm och djup 140 mm. Precis halva utrymmet upptages av batterierna, bestående av en 4 v. ospillbar acku. (36 Ah vid 0,5 A) samt ett 60 och ett 72 v. anodbatteri (standard kapacitet). Sändaren-mottagaren är byggd i två våningar och frontplattan är av hård Masonite, vilken är billig och isolerar fullt tillräckligt.

-WL.

- - - 0 - - -

Test med en S.W.F. Hertz.

Det är med viss tvekan jag skriver detta, ty Hertz-antennen har nu omtalats så många gånger, att man skulle kunna anse saken helt uttröskad. Men då jag tror att en del kan vara av intresse, sätter jag nu i gång och omtalar hur de prov utföll som jag utförde efter L.G. Windoms beskrivning. Mr. Windom får väl anses som pappa till den "moderna" Hertzen. År 1929 beskrev han i QST de praktiska resultat professor Everitt vid Ohio universitetet kommit till. Kan ju tyckas att man ej skulle gräva upp sådana gamla saker men jag tar risken! hi.- Jag trodde tidigare att feederns placering ej vore så betydande som angavs i beskrivningar över antennen.

Efter de prov jag gjort har jag emel-

lertid kommit underfund med att ej allenast feederns rätta placering är petnoga, utan även antennens längd och sändarens inställning efter antennen, eller vid cc, antennens konstruktion efter TX'ens frekvens.

Här alltså Everitts resultat:

Fig. 1. visar det vanligast förekommande sättet att bestämma vågl. hos en antenn. Insättandet av ett mätinstrument på antennens mitt-punkt och sedan TX'ens avstämning för max. utslag på instrumentet i antennen är ej alls tillfredsställande och är vilseledande vid denna typ vilket framgår av följande:

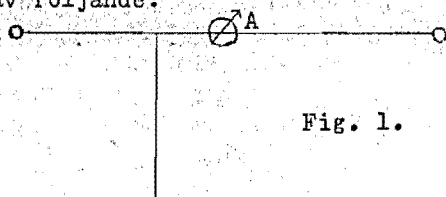

Fig. 1.

Om vi avstämmer TX så att A visar max. utslag kan man vara säker på att Herten ej alls är någon Hertz utan rätt och slätt en Sköld-antenn (obs. vitsen!). Troligast är att vi får en strömfördelning på antenn o. feeder som ser ut som fig. 2.

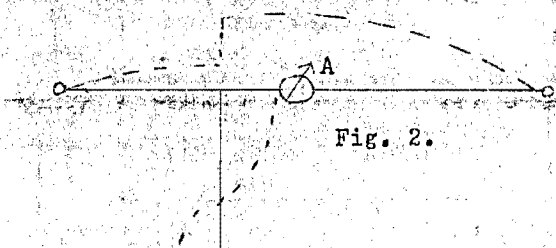

Fig. 2.

Den prickade linjen visar strömfördelningen, och vi se genast att den är vy tråkig. En ganska förvriden strömkurva på antennen och dessutom en praktisk stående våg på feedern. Efter många fruktlösa försök med olika trådlängder och feederplaceringen förstod prof. E. att denna metod var absolut felaktig, och gick ifrån det gamla sättet för Hertz-bygge. I stället anskaffades två amp.etrar och dessa insattes på en på måfå vald punkt i antennen på så sätt att de sutto så nära varandra som möjligt. TX'ens frekvens ändrades sedan till dess de två indikatorerna visade samma utslag. En ny strömkurva togs på antennen och det visade sig nu att antennens strömfördelning var perfekt som visas i figur 3.

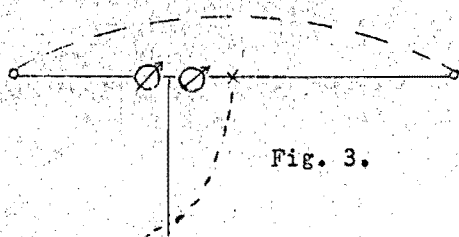

Fig. 3.

Olika antennlängder prövades på detta sätt och resultatet blev alltid en perfekt strömfördelning. Allt detta naturligtvis på

grundvågen och härav detta enda riktiga sättet att bestämma en single feeder Hertz's grundvåg.

Ett antal tests gjordes och det befanns att grundvågen för en "ham-antenn" var approximativt 2,07 gånger längden i meter, d.v.s. $\lambda = L \times 2,07$

När sedan antennen var uppklarad komturen till feedern. Professorn började med att placera feedern på antennens mittpunkt och kurvor togs sedan alltefter det feedern flyttades utåt. Den stående vågen qsb'ade alltefter det feedern flyttades och på en mycket bestämd punkt blev feederkurvan rak. Bakom denna punkt uppstod återigen slående vågor. Det visade sig att denna "punkt" var beroende på antennens längd och professorn fick fram följande formel för feederplaceringen: feederns avstånd från antennens mittpunkt = antennlängden gånger 25 och produkten dividerad med 180. D.v.s. feederns avstånd = $\frac{\text{antennlängden} \times 25}{180}$

Faktorn 25 är ej "fixed" utan ändras något med trädgrovleken. Formeln gäller för 1,6 mm. koppartråd men som ledning kan nämnas att faktorn 25 ändras till 30 för c:a 1/2 mm. koppartråd. Mellanläggna kunna ju sedan lätt uträknas. Vid prof. E's försök visade det sig också att feedern ej har den ringaste inverkan på grundvågen. Dessa formler kunna användas för feederlängder upp till 4 - 500 meter. Effektiviteten hos en 500 meter lång feeder var väl över 85 %. Men eftersom vi vanligen har antennen i samma landskap som vi bo i, kan man säga att feederlängden ej spelar den ringaste roll. Bygger man en antenn efter dessa formler o. sedan inställer TX till den förutbestämda vågl. med hjälp av en välkalibrerad vågmätare eller rx kunna vi vara säkra på att ernå den fördelning som fig 4. visar.

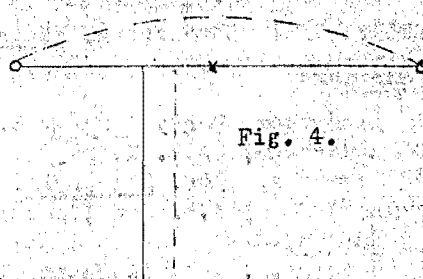

Fig. 4.

Har man följt allt detta kan man räkna med 95 % effektivitet hos feederledningen.

En antenn konstruerad enl. ovanstående går naturligtvis att köra på antennens övertoner också, praktiskt taget lika bra som på grundvågen. Man kan därför avpassa antennen för den lägsta frekvensen som användes på stationen. Det har vid praktiska prov visat sig att en 7 mc Hertz givit goda resultat på 28 mc.

Feedern fästes med "clip" direkt på sändarens anodinduktans och på en punkt som gör

att röret drar normal input. D.v.s. feedern flyttas från glödtråden mot anoden tills röret drar normal ström. Man bör akta sig för att gå för långt med "clippet" då detta kan medföra nedsatt effektivitet hos TX. Följande regler kunna uppsättas:

Först välj den vågl. ni önska arbeta på. Beräkna sedan antennen efter förutgivna formler eller om ni så vill gå igenom hela proceduren som av prof. E användes. Avstäm sedan tx med hjälp av kalibrerad mätare eller rx till den valda vågl. och låt sedan tx stå där. En Hertz måste arbeta så nära grundvågen som möjligt är, för att man skall få högsta möjliga effektivitet. Arbetas på sidorna om Hertzens grundvåg eller övertoner kullkastas hela systemet. Nu invänder väl någon "Snack, min Hertz går lika bra var jag än ligger på bandet. Ja, det är sant att man får resultat även då men av föregående framgår dock att effektiviteten nedsättes, och har man ont om vattar skadar det ej vara noggrann. "Invändaren" rekommenderas att kontrollera antennströmmen vid olika inställningar!! Hams som bygga cc böra därför även kontrollera att Hertzens frekvens stämmer med kristallens.

- - - - - o - - - - -

X-TAL HOLDERS, dammtäta,
plug-in typ i trevligt
utförande.
Pris pr st. kr. 6:-.

SM6WL

Namnförändring:

SM7YT Gejvall N.G., Fil.stud.

Adressförändringar:

SM5XR Förenade Möbelfabrikerna
Nykvarn, Linköping.

SM5ZZ Villa Lövensborg, Vänersborg.

Nya medlemmar:

SM5146 Lindström, Harry. Mackmyra.

SM5147 Andersson, Erik. Klara Östra Kyrkogata 5, 3 tr. Stockholm.

SM5YQ Andersson, A.W. Herrgårdsvägen, Enskede.

SM5149 Hägg, K.E. Bråvallagatan 9, 5 tr. Stockholm.

SM5150 Roos, Gösta. Box 110, Kvarnholmen, Stockholm.

SM6151 Mühlhoff, Gunnar W. Karlsbergsvägen 14, Halmstad.

SM5152 Lindblad, Bengt A. Radio 3. Stockholm 6.

SM5WK Hedström, Henry. 3:de Tvärgatan 52, Gävle.

- - - - - o - - - - -

På begäran meddelas att Föreningen Falkenbergs Sändare Amatörer har anropet SM7WC.

Dr. Steeg & Reuters

K V A R T S K R I S T A L L E R

i

precisionshållare

representera mångåriga erfarenheter på detta område. Desamma användas i utlandet av ett stort antal sändareamatörer och radioindustrier. I Sverige användas de av flera stora radioindustrier samt av följande sändare:

SM6UA

SM2VP

SM5ZX

- o -

Lista över dessa kvartskristaller bifogas denna tidskrift.

Dr. Steeg & Reuters generalagentur

AXEL LUNDQVIST A.-B.

STOCKHOLM

Drottninggatan 2.

Telefon: 10 87 30.

Föreningen tillhandahåller:

ARRL standard logg..... 2:-
Medlemsmärke..... 2:-
Kortbölgeamatören 1:-
Q-lista, uppfodrad på papp..... 0:90
Grammofonskivor för morseträning,
valfri text..... 2:25

Beställes hos skattmästaren, SM5WJ,.
Helgagatan 36, 13, Sthlm. Använd
föreningens postgirokonto!

QSL-kort rekvideras genom SM5ZL.

Följande priser gälla per 100 kort.

Sändarkort kr. 1:75, d:o med QRA och
anrop (i svart) kr. 4:25, d:o med
QRA och anrop i annan färg kr. 5:25.
Lyssnarkort: Utan övertryck kr. 1:75,
d:o med QRA och anrop (endast i en
färg) kr. 5:25.

Vid större beställningar rabatt.

Angiv vid beställning typ av kort, text
till påtryck och önskad färg!